

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Затверджено на засіданні кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи Інституту
людини Київського університету імені Бориса
Грінченка
(Протокол № 11 від 18.09.2019 р.)

Завідувач кафедри

Т.Л. Лях

**Вимоги до написання магістерських робіт
студентів спеціальності 231 «Соціальна робота»
освітніх програм 231.00.01 «Соціальна робота»,
231.00.02 «Соціальна педагогіка»,
231.00.03 «Моніторинг і оцінка соціальних програм»**

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Магістерська робота – це самостійне соціальне дослідження, яке є органічною складовою навчального процесу і засобом перевірки всебічної готовності студента до власного наукового пошуку, вона відбиває цілісну структуру наукового пошуку, розкриває сутність процесів практичної діяльності в соціальній сфері.

Задля вироблення у студентів дослідницьких умінь, а також з метою узагальнення, систематизації, поглиблення знань з соціально-гуманітарних дисциплін навчальним планом передбачено підготовку, написання та захист кожним студентом науково-дослідницької магістерської роботи. Виконання магістерської роботи має на меті – сформувані у студентів інтерес до наукового дослідження, поглибити й поширити теоретичні знання, опанувати вміння творчо застосовувати теоретичні знання, критично їх оцінювати, самостійно здобувати дослідним шляхом нові знання, збагачувати ними теорію та практику соціальної роботи. Обов'язковою умовою підготовки магістерської роботи є чітке уявлення автора про сучасний рівень наукових досягнень у теорії та практиці соціальної роботи і перспектив її розвитку. На основі цього студентом мають бути сформульовані власні положення, дієздатність яких він надалі перевіряє в процесі дослідно-експериментальної роботи. Магістерська робота повинна узагальнювати хоч і невеликий, але самостійний науковий пошук виконавця, а не констатувати загальновідомі істини.

Магістерська робота – важлива форма підготовки й підсумкової атестації студента за освітньо-професійною програмою. За змістом і формою магістерська робота дає підстави для оцінки рівня спеціальної підготовки студента, про його зрілість як викладача і дослідника. Магістерська робота повинна бути виконана на основі ґрунтовного теоретичного та експериментального дослідження, та може слугувати основою для подальшої наукової роботи.

Виконується магістерська робота під керівництвом досвідченого викладача, який має науковий ступінь і наукове звання, що вказують на його певний власний досвід наукової роботи. Педагогічне керівництво таким видом самостійної роботи з боку викладача носить переважно консультативно-рекомендаційний характер, що дозволяє студенту повною мірою виявити ініціативність і самостійність.

Захистом магістерської роботи перед Державною екзаменаційною комісією завершується курс навчання за обраною освітньо-професійною програмою. Якістю змісту та захисту визначається рівень підготовленості, ступінь придатності випускника до професійної діяльності.

Виконання магістерської роботи передбачає:

- поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання теоретичних знань студента;
- виявлення його здатності обрати і проаналізувати наукову або практичну соціальну проблему, зробити теоретичні висновки й узагальнення, застосувати знання для вирішення конкретних наукових, практичних завдань, обґрунтувати конкретні рекомендації;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою емпіричного дослідження;

- визначення рівня підготовленості випускника до самостійної професійної діяльності, творчого розв'язання соціальних проблем.

1. Загальні вимоги до змісту, структури та обсягу магістерської роботи

Змістом магістерської роботи є розкриття сутності соціальної проблеми або проблемного питання, ступеня їх наукової розробленості і реального стану на практиці. Соціальна проблема повинна бути висвітлена на основі наукового вивчення фактів, проведення емпіричного дослідження, ґрунтового, всебічного аналізу, теоретичного обґрунтування висновків. Автору слід неодмінно відобразити свою позицію, своє бачення шляхів її розв'язання.

Структура магістерської роботи:

1. Титульний аркуш (на якому зазначається тема роботи)
2. АНОТАЦІЯ (українською та англійською мовами – 1 стор.)
3. ЗМІСТ
4. ВСТУП
5. РОЗДІЛ 1 – теоретичний (його підрозділи)
6. Висновки до першого розділу;
7. РОЗДІЛ 2 – експериментальний (його підрозділи)
8. Висновки до другого розділу
9. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ
10. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
11. ДОДАТКИ

Підготовка магістерської роботи тривала в часі і відбувається щонайменше протягом одного навчального року.

Обсяг основного тексту магістерської роботи – 70-80 сторінок (без списку використаних джерел та додатків).

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, який містить найменування вищого навчального закладу, інституту, де виконана робота; назву роботи – назва роботи повинна відповідати обраній спеціальності та суті наукової проблеми, вказувати на мету дослідження і його завершеність; статус автора, прізвище, ім'я, по-батькові; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; місто та рік.

Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти та науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО УМОВ ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОГО
ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

студентки VI курсу
групи СПм-1-19-1.4д
другого (магістерського) освітнього
рівня

Варченко Олесі Михайлівни

Науковий керівник:
Спіріна Тетяна Петрівна, доцент,
кандидат педагогічних наук

Київ – 2020

Анотація подається безпосередньо після титульного аркуша українською та англійською мовами. Об'єм анотації – 1 сторінка.

Для ознайомлення зі змістом та результатами магістерської роботи подається державною та англійською мовами анотація – узагальнений короткий виклад її основного змісту. В анотації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали студента; назва магістерської роботи; спеціальність (шифр і назва); освітня програма (шифр і назва); найменування вищого навчального закладу; місто, рік; ключові слова.

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ

Варченко О.М. Адаптація першокласників до умов закладу середнього освіти засобами ігрової діяльності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Магістерська робота за спеціальністю 231 «Соціальна робота» за освітньою програмою 231.00.02 «Соціальна педагогіка». – Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка, Київ, 2020.

Зміст анотації.

Ключові слова: *курсивом через «;» до 7 ключових слів.*

Зміст подають безпосередньо після «Анотації», починаючи з нової сторінки. До змісту включають структурні елементи роботи у такому порядку: вступ; послідовно перелічені найменування всіх розділів, підрозділів і пунктів роботи (якщо вони мають заголовки); загальні висновки; додатки; список використаних джерел, а, також номери сторінок, які містять початок відповідного матеріалу. Зміст висвітлює план магістерської роботи з конкретно вказаними сторінками.

Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО УМОВ ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОГО ОСВІТИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	8
1.1. Соціальна адаптація в системі соціалізації особистості	8
1.2. Особливості дезадаптації учнів закладу середнього освіти	18
1.3. Психолого-педагогічні особливості адаптації першокласників до умов закладу середнього освіти	22
Висновки до першого розділу	38
РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСОБИ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКЛАСНИКА ДО УМОВ ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОГО ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	40
2.1. Ігрові технології як засіб адаптації до умов закладу середнього освіти	40
2.2. Форми та методи дослідження проблеми адаптації першокласників	54
2.3. Ефективність застосування методу гри, як засобу підвищення рівня адаптації першокласників до умов закладу середньої освіти	70

Висновки до другого розділу	77
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ	88

У **вступі** обґрунтовується актуальність теми та науково-категоріальний апарат дослідження .

До науково-категоріального апарату входять такі поняття:

- актуальності теми;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета дослідження;
- завдання (конкретизована мета);
- методи наукового дослідження;
- організація і база проведення дослідно-експериментальної роботи.

Обґрунтовуючи **актуальність**, студент зазначає, як обрана ним для дослідження тема відповідає сучасним потребам фахової галузі її науки, перспективам її розвитку, практичним завданням професійної освіти: що важливо дослідити, що не досліджено і чим саме він передбачає поповнити існуючі засоби на шляху усунення з'ясованих ним протиріч між сучасною соціальною потребою та станом теорії і практики у соціальній роботі.

Важливо правильно визначити **об'єкт і предмет** дослідження, які існують в єдності, але водночас повинні чітко розрізнятися. За висловлюванням С.У. Гончаренка: «...об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом, те, що в цьому об'єкті дістає наукове пояснення». На думку Л.В.Артемової, Г.В. Беленької: «Визначаючи об'єкт, шукайте відповідь на запитання: що розглядається? Предмет же вказує на певний аспект розгляду, спосіб вивчення об'єкта дослідження, нові відношення, властивості, функції об'єкта». Об'єкт – це реально існуюча дійсність (природна чи соціальна). Під об'єктом прийнято розуміти частину об'єктивної реальності, яка на даному етапі стає предметом практичної і (або) теоретичної діяльності людини. Сукупність особливих законів і закономірностей функціонування і розвитку об'єкту дослідження складає предмет даної конкретної науки. Предметом пізнання вважають зафіксовані у досвіді і включені в процес практичної діяльності людини сторони, якості і відношення об'єкта, які досліджуються з певною метою в даних обставинах або умовах. Таким чином, предмет дослідження – це більш вузьке поняття, ніж об'єкт. Предмет – це частина, сторона, елемент об'єкта. Наприклад, об'єктом дослідження може бути система соціального захисту прав дитини, а предметом – особливості соціально-педагогічного захисту прав дитини у загальноосвітньому навчальному закладі.

Чітке уявлення проблеми, об'єкта і предмета дослідження допомагає обґрунтовано сформулювати **мету магістерської роботи**. **Мета** є лаконічним вираженням орієнтиром на те, що буде досягнуто в результаті соціально-педагогічного дослідження. Вона, як правило, спрямовує науковий пошук на одержання нових знань про предмет та їх експериментальну апробацію. Мету треба чітко відрізнити від завдань.

Завдання – це програма дослідницьких процесів, які відображають логіку наукового соціально-педагогічного пошуку. Послідовність визначених завдань

має бути такою, щоб кожне з наступних логічно випливало з попереднього. Вони, як правило, включають у себе такі складові:

- вивчення та аналіз літератури і на цій основі з'ясування теоретичних питань із досліджуваної проблеми (аналіз концепцій, положень, визначення змісту досліджуваних понять, конкретизації їх структури тощо);
- поглиблене експериментальне вивчення практичного вирішення даної проблеми: виявлення її типового стану – важливих досягнень і недоліків, їх причин, основних здобутків передового досвіду (констатація та аналіз);
- обґрунтування та розробка системи заходів, необхідних умов, методів, методик для розв'язання поставленої мети;
- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо відповідності її критеріям оптимальності.

Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в магістерській роботі мети (перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом).

Наприклад:

Об'єктом дослідження є: процес соціальної адаптації учнів до умов закладу середнього освіти.

Предметом дослідження є: діяльність соціального педагога з адаптації першокласників до умов закладу середнього освіти засобами гри.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати сутність та виявити особливості процесу соціальної адаптації першокласників до умов закладу середнього освіти засобами ігрової діяльності.

Для виконання поставленої мети нами були визначені такі **завдання**:

1. На основі теоретичного аналізу процесу соціальної адаптації визначити психолого-педагогічні особливості адаптації першокласників до умов закладу середнього освіти ;
2. Здійснити теоретичний аналіз причин та наслідків дезадаптації першокласників в умовах закладу середнього освіти;
3. Розробити програму підвищення ефективності процесу адаптації першокласників закладу середнього освіти засобами гри;
4. Розробити методичні рекомендації по використанню запропонованої програми в соціально-виховній роботі закладу середнього освіти.

Методи дослідження. Методи дослідження обираються відповідно до специфіки завдань, поставлених у магістерській роботі. Їх вибір не є довільним, а визначається особливостями змісту проблем і можливостями її дослідження.

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Магістерська робота повинна містити не менше двох розділів. Основну частину роботи розміщують після вступу, починаючи з нової сторінки. Наприкінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць. Кожний розділ починають з нової сторінки (пункти та підпункти розміщують, не починаючи нових сторінок).

Під час підготовки параграфу РОЗДІЛУ 1, посилання лише на 2-3 джерела не допустимо.

РОЗДІЛ 1

АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО УМОВ ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОГО ОСВІТИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

1.1. Соціальна адаптація в системі соціалізації особистості

Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу.
Текст підрозділу. Текст підрозділу.

В розділах основної частини подають:

- аналіз літератури за темою магістерської роботи, в якому окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за досліджуваною проблемою. Стисло, висвітлюючи напрацювання дослідників, автор повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі;
- вибір, обґрунтування та аналіз напрямків досліджень, наводять підходи або методи вирішення задач, розкривають їх суть, їх порівняльний аналіз, тощо;
- виклад загальної методики і основних методів досліджень (експериментальну частину і методику досліджень, відомості про проведені теоретичні і (або) прикладні дослідження);
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

Кожний розділ, підрозділ, пункт повинен містити закінчену інформацію. Повні докази або подробиці дослідження можна розмістити у додатках. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній студентом.

Загальні висновки розміщують безпосередньо після викладення суті роботи, починаючи з нової сторінки. У цій частині роботи наводять оцінку одержаних результатів дослідження (відповідність отриманих результатів дослідження, практичну цінність). У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках отриманих результатів, викласти рекомендації щодо їх використання. Текст висновків бажано поділяти на пункти, кількість яких, як правило, відповідає кількості визначених завдань.

Список використаних джерел формується студентом за його вибором одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку. Бібліографічний опис списку використаних джерел у магістерській роботі може оформлятися студентом за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»¹ або одним стилем APA²³⁴ (American Psychological Association).

¹ Вимоги до оформлення списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 - http://il.kubg.edu.ua/images/2018-2019/KSPSR/pryklad_oformlennya_literatury.pdf

² Springer Style – <http://resource-cms.springer.com/springer-cms/rest/v1/content/51958/data/v1/Guidelines+for+Contributions+to+Major+Reference+Works>

³ Elsevier Style – <https://www.elsevier.com/journals/learning-and-instruction/0959-4752/guide-for-authors#68000>

⁴ Приклад оформлення списку використаної літератури стилем APA – http://il.kubg.edu.ua/images/2018-2019/KSPSR/pryklad_oformlennya_literatury.pdf

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

Додатки необхідно починати з нової сторінки. У додатки можна виносити матеріали, які є необхідними для повноти роботи, але переобтяжують її основну частину через свій великий обсяг.

У додаток, при необхідності, можна включити допоміжний матеріал, наприклад:

- анкети;
- таблиці додаткових цифрових даних;
- інструкції, методики, опис реалізації програм;
- текст розроблених програм;
- інструментарій дослідження;
- ілюстрації допоміжного характеру (в тому числі описи досліджених випадків).

2. Основні етапи підготовки магістерської роботи

Алгоритм написання магістерської роботи складається з:

1. Ознайомлення із орієнтовною тематикою магістерських робіт (*перший тиждень вересня*).
2. Консультації з керівником із соціальної проблеми, яка буде досліджуватися (*протягом усього періоду написання магістерської роботи*).
3. Уточнення (у разі потреби) теми магістерської роботи (*до 1 жовтня*).
4. Складання бібліографічного списку наявних джерел з обраної тематики (*жовтень-листопад*).
5. Опрацювання літератури з теми магістерської роботи (*жовтень-грудень*).
6. Складання плану / змісту магістерської роботи (*до 1 грудня*).
7. Розробка науково-категоріального апарату: об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження (*до 1 грудня*).
8. Написання теоретичної частини магістерської роботи / РОЗДІЛ 1 (*до 1 березня*).
9. Розробка програми / методики емпіричного дослідження (див. п. 3. «План-проспект експериментальної частини магістерського дослідження подано в додатку») (*до 1 квітня*).
10. Проведення емпіричного дослідження за розробленою методикою (*до 1 травня*).
11. Опис результатів емпіричного дослідження (за результатами констатувального етапу експерименту) (*до 1 червня*).
12. Підготовка матеріалів формувального етапу експерименту (*до 1 вересня*).

13. Здійснення формувального етапу експерименту (до 1 жовтня).
14. Аналіз результатів, отриманих під час дослідження, і представлення їх у РОЗДІЛІ 2 (до 1 жовтня).
15. Формулювання ЗАГАЛЬНИХ ВИСНОВКІВ роботи відповідно до поставлених завдань (до 1 листопада).
16. Оформлення магістерської роботи відповідно вимог (до 10 листопада).
17. Подання роботи на рецензування (до 20 листопада).
18. Проведення остаточного редагування магістерської роботи (до 20 листопада).
19. Підготовка доповіді та презентації до захисту магістерської роботи (до 20 грудня).

У процесі підготовки магістерської роботи студент готує:

1. Анотацію до магістерської роботи (кінець листопада).
2. Тези (до 5 сторінок) за результатами РОЗДІЛУ 1 (до січня).
3. Наукову статтю (10-14 сторінок) у співавторстві з науковим керівником (жовтень-листопад).

Підготовка та захист магістерської роботи

Після попереднього захисту магістерської роботи, її оформлення та отримання необхідних рецензій (внутрішньої, зовнішньої рецензій та відгуку наукового керівника) студент допускається до захисту, який проходить перед екзаменаційною комісією на відкритому засіданні.

Студент заздалегідь готує доповідь, яка повинна бути змістовною та стислою. Текст доповіді погоджується з науковим керівником роботи. У доповіді необхідно схарактеризувати актуальність дослідження, стан розробки проблеми дослідження, визначити мету, завдання магістерської роботи, дати визначення об'єкту та предмету дослідження, перелічити методи дослідження, схарактеризувати особливості змісту роботи, стисло викласти результати проведеного дослідження. Не слід зупинятися на технічній стороні розрахунків, переказувати вступ та зміст усіх розділів роботи, наводити загальновідомі визначення та положення.

Під час доповіді бажано застосувати демонстраційний матеріал, який дозволить наочно зрозуміти сутність проведеного дослідження. Необхідно звернути увагу членів ДЕК на цей матеріал, дати короткі пояснення його змісту. Не рекомендується демонструвати матеріали, на які доповідач не планує посилатися під час доповіді.

Для доповіді студенту відводиться не менше 7 і не більше 10 хвилин.

Захист магістерської роботи містить:

- доповідь студента (до 10 хвилин),
- відповідь студента на запитання членів державної екзаменаційної комісії;
- підведення підсумків захисту членами державної екзаменаційної комісії, яка виносить оцінку магістерської роботи на закритому засіданні.

При обговоренні оцінки враховуються:

- логіка і науковість виступу студента перед членами ДЕК;
- ступінь складності і актуальності соціально-педагогічної проблеми;

- теоретична і практична значущість магістерської роботи;
- ясність викладення, самостійність судження, володіння матеріалом;
- вміння студента відповідати на запитання та зауваження;
- оформлення роботи;
- характеристики роботи, представлені в рецензіях.

Після підписання відповідних протоколів членами ДЕК оголошуються результати захисту.

3. ПЛАН-ПРОСПЕКТ експериментальної частини магістерського дослідження

1. Чітке формулювання дослідницького питання
2. Мета експериментального дослідження
3. Завдання експериментального дослідження
4. Припущення (для формувального експерименту)
5. Обґрунтування вибору методів збору, аналізу даних та інструментарію експериментального дослідження
6. Характеристика та спосіб формування вибірки (обсяг та критерії добору мають бути обґрунтованими)
7. План дослідження, який передбачає етапи реалізації завдань експериментального дослідження

Важливо врахувати, що:

1. *результати інтерпретації понять та теоретичного аналізу предмета дослідження мають бути представлені у висновках із теоретичних розділів, тому в методологію експерименту ми їх не включаємо;*
2. *за необхідності та готовності студентів програма може містити й інші елементи (таблиці індикаторів та критеріїв оцінювання, вибір та обґрунтування дизайну, спосіб впровадження етичних принципів тощо);*
3. *у випадку, якщо метою дослідження є розробка методики моніторингу й оцінювання, то її обґрунтування має бути окремим підрозділом другого розділу, а програма експерименту має бути присвячена її апробації (наприклад, збір первинних даних щодо об'єкта оцінювання → обґрунтування методики МіО → експериментальне застосування методики МіО → аналіз результатів її застосування).*

4. Правила оформлення магістерської роботи

Загальні вимоги

Обсяг	Обсяг основного тексту магістерської роботи – від 75 до 80 сторінок. До загального обсягу магістерської роботи не включаються список використаних джерел, додатки, а також таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки.
Інтервал	Роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам.
Шрифт	Word Times New Roman 14 розміру.
Поля	Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм
Заголовки	<p>Заголовки структурних частин роботи «АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу жирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовок розділу не допускається.</p> <p>Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.</p> <p>Кожну структурну частину магістерської роботи («АНОТАЦІЯ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ») треба починати з нової сторінки.</p>
Правила оформлення нумерацій	
Нумерація сторінок магістерської роботи	Сторінки роботи слід нумерувати у правому верхньому куті (верхній колонтитул) арабськими цифрами Word Times New Roman 14 розміру без знаку №, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Титульний аркуш (перша сторінка роботи) включають до загальної нумерації сторінок магістерської роботи, але на ньому номер сторінки не проставляють, на наступних сторінках номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці. Приклад: див. нумерацію Методичних рекомендацій до написання магістерських робіт студентів спеціальності 231 «Соціальна робота».
Нумерація структурних	Такі структурні частини, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Всі

<p>частин магістерської роботи</p>	<p>аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини роботи, нумерують звичайним чином.</p> <p>Розділи, підрозділи, пункти, підпункти роботи слід нумерувати арабськими цифрами.</p> <p>Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапки не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.</p> <p>Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.</p> <p>Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: “1.3.2.” (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.</p> <p>Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.</p>
<p>Нумерація ілюстрацій</p>	<p>Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в магістерській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи включають до загальної нумерації сторінок.</p> <p>Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: “Рис. 2.1.” (перший рисунок другого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в магістерській роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.</p>
<p>Нумерація таблиць</p>	<p>Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 2.6” (шоста таблиця другого розділу). Після номеру таблиці крапку не ставлять. Якщо в кваліфікаційній роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.</p>
<p>Нумерація формул</p>	<p>Формули в магістерській роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з</p>

	<p>номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).</p>
<p>Правила оформлення ілюстрацій і посилання на них</p>	<p>Основними видами ілюстративного матеріалу в магістерських роботах є: рисунок, схема, діаграма, графік.</p> <p>При ілюстрації в магістерській роботі потрібно виходити із загального задуму та тематичного плану, щоб уникнути випадкових ілюстрацій, пов'язаних із другорядними деталями тексту. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. Підпис під ілюстрацією складається з наступних елементів: найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом “рис. “, порядкового номеру ілюстрації, який вказується без знаку номера арабськими цифрами, та, тематичного заголовку ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного.</p> <p>Приклад: Рис. 1.2. Мегафактори як глобальні умови соціалізації</p> <p>Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де безпосередньому читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках (рис. 1.5)” або зворот типу: “...як це видно з рис. 1.5” або “як це показано на рис. 1.5”.</p> <p>На всі ілюстрації кваліфікаційної роботи повинні бути посилання в тексті. Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, “рис. 1.5”. У повторних посиланнях на таблиці вказувати скорочене слово “дивись”, наприклад: “див. рис. 1.5”.</p> <p style="text-align: center;">Приклад оформлення додатку в магістерській роботі</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> <p style="text-align: right;">75 Додаток А</p> <p style="text-align: center;">Інструментарій прикладного дослідження</p> </div>
<p>Правила оформлення таблиць</p>	<p>Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово “таблиця” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.</p> <p>Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” і номер її вказують один раз справа</p>

над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження табл..” і вказують номер таблиці, наприклад: “продовження табл. 1.2”. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки таблиці виходять за формат сторінки, то в кожній частині таблиці повторюють її головку; якщо графи таблиці виходять за формат сторінки то в кожній частині таблиці повторюють її боковик. Таблицю з великою кількістю рядків та граф можна друкувати через один інтервал використовуючи шрифти 10, 11, 12 та 13 розмірів. Потрібно використовувати авто формат таблиці “Сітка 1”.

Приклад оформлення таблиці в магістерській роботі

Таблиця 2.3

**Оцінка визначення поняття “толерантність” студентами
Індустріально-педагогічного технікуму**

Рангове місце	Значення	Середній бал (у %)
I	Здатність зрозуміти іншу людину	61
II	Стриманість	53
III	Повага	34
IV	Увічливість	29

На всі таблиці магістерської роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті роботи пишуть скорочено, наприклад: “...в табл.. 2.6”. У повторних посиланнях на таблиці вказувати скорочене слово “дивись”, наприклад: “див. табл. 2.6”.

**Загальні
правила
цитування та
посилання
на
використані
джерела**

При написанні магістерської роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або на окремі результати досліджень на яких розробляються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей, отримати необхідну інформацію щодо його змісту, обсягу. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на які дано посилання в кваліфікаційній роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань (порядковий номер у Списку використаних джерел), виділеним двома квадратними дужками, наприклад, “... у працях [1-7] ...”

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи

іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз “так званий”;

б) кожна цитата обов’язково супроводжується посиланням на джерело.

Приклад оформлення прямого цитування в магістерській роботі

19

Статеві та гендерні ролі тісно пов'язані зі статевою й гендерною ідентичністю особистості. П. П. Горностаїв підкреслює „особливості рольової соціалізації полягають не лише в засвоєнні суспільних очікувань щодо соціальних ролей, а й у формуванні психологічних ролей, як особистісних, так і соціальних” [38, с.132].

в) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом стояв розділовий знак, то він не зберігається;

17

Приклад оформлення цитування, при скороченні авторського тексту

19

Відповідно до науки про мир, що активно розвивається із середини ХХ століття, “образи ворога”, що супроводжували, а нерідко й викликали війни, формувалися або під впливом цілеспрямовано перекрученої інформації, або в результаті незнання народами один одного. Як справедливо помітив російський просвітителі В. Маліновський, ненависть є “.....величезне джерело упередження народів, а тим часом, щоб більше поважати себе взаємно, народи повинні тільки більше знати один одного” [36, с. 22].

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

	<p style="text-align: center;">Приклад оформлення непрямого цитування в магістерській роботі</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p style="text-align: right;">39</p> <p>Болгаріна В., Лощенова І. відзначають, що толерантні відносини між студентами – надзвичайно складна проблема. І все ж вона вирішувана. Дві сторони мають виявляти здоровий глузд, силу волі, неупередженість, доброзичливість, розвинене почуття відповідальності. Якщо ж цього немає, неминучі конфлікти, зриви, непорозуміння [13, с. 78].</p> </div> <p>При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, додатки власної роботи зазначають їх номери. При цьому слід писати: "... у розділі 3 ...", "... дивись 2.3. ...", "... відповідно до 1.2.3. ..." Посилання на формули та рівняння роботи вказують порядковим номером формули чи рівняння у круглих дужках, наприклад: "... за формулою (2.1) ...".</p> <p>Список використаних джерел – не менше 30 джерел</p>
<p>Правила оформлення додатків</p>	<p>Додатки слід оформлювати як продовження магістерської роботи на її наступних сторінках, розміщуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додатки повинні мати спільну з рештою тексту наскрізну нумерацію сторінок. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток ____" і велика літера, що позначає додаток.</p> <p>Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, наприклад: "Додаток А", "Додаток Б" і т. д.</p> <p style="text-align: center;">Приклад оформлення додатку в магістерській роботі</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p style="text-align: right;">75 Додаток А</p> <p style="text-align: center;">Інструментарій прикладного дослідження</p> </div> <p>Текст додатка за необхідності можна розділити на підрозділи, пункти та підпункти, які слід нумерувати арабськими цифрами у межах кожного додатку.</p>

5. Критерії оцінювання магістерських робіт

Критерії оцінювання	Рівень відповідності до критерію (бали)			Максимальна кількість балів за критеріями
	<i>Низький</i>	<i>Середній</i>	<i>Високий</i>	
Відповідність назви змісту роботи	0-3	4-7	8-10	10
Обґрунтованість актуальності дослідження	0-1	2-3	4-5	5
Науковість визначення об'єкта, предмета і мети дослідження	0-1	2-3	4-5	5
Відповідність вимогам до формулювання припущення	0-1	2-3	4-5	5
Використання нової літератури для аналізу проблеми у теоретичній частині	0-1	2-3	4-5	5
Дотримання стилістичних норм наукової мови	0-1	2-3	4-5	5
Змістовна відповідність теоретичної і практичної частин роботи	0-3	4-7	8-10	10
Адекватність застосованих методів та методик дослідження	0-3	4-7	8-10	10
Наявність математико-статистичного аналізу даних (чи якісного аналізу відповідно до специфіки роботи)	0-3	4-7	8-10	10
Повнота висновків та рекомендацій за результатами дослідження	0-3	4-7	8-10	10
Відповідне до вимог оформлення роботи	0-1	2-3	4-5	5
Аргументованість усного захисту результатів дослідження	0-1	2-3	4-5	5
Компетентність у відповідях на запитання при захисті результатів дослідження	0-1	2-3	4-5	5
			Разом:	100